

BESLUT

2017-04-20

Dnr: 16/03108,
3113, 3114 och
3168

SAKEN

USA-valet 2016: Valvaka, Gomorron Sverige: USA-valet 2016 och Extra: USA-valet, SVT1 och SVT2, 2016-11-08, kl. 22.00–24.00, 2016-11-09, kl. 0.00–17.15 och kl. 20.00–21.00, program om det amerikanska presidentvalet; fråga om opartiskhet

BESLUT

Sändningarna frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kravet på opartiskhet.

SÄNDNINGARNA

USA-valet 2016: Valvaka i SVT1 sändes den 8 november klockan 22.30–24.00 och fortsatte den 9 november från klockan 00.00–6.00. *Gomorron Sverige: USA-valet 2016* i SVT2 sändes den 9 november 2016 klockan 6.00–17.15. *Extra: USA-valet* sändes därefter i SVT1 klockan 20.00–21.00.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser sammanfattningsvis att Sveriges Televisions (SVT) rapportering om det amerikanska valet inte var opartisk. Anmälarna anser att fokus var på hur Hillary Clinton hade förlorat och inte på att Donald Trump hade vunnit. Anmälarna anser vidare att programledarna och inbjudna gäster endast lyfte fram negativa synpunkter om Donald Trump. Programledarna uttryckte sig även värderande och sa bland annat ”detta ser inte bra ut” och ”det ser mörkt ut” när Hillary Clinton höll på att förlora valet.

Flera anmälare anser vidare att en av programledarna hade gråt i rösten när det stod klart att Donald Trump hade vunnit valet och att programledarna demoniserade Donald Trumps väljare genom att bland annat säga att de var vita lågutbildade män.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att många av de kritiserade uttalandena gjordes av tillfälligt medverkande för vilka kraven på opartiskhet kan ställas lägre än på företrädare för programföretaget. Nämnden anser att sändningarna inte strider mot kravet på opartiskhet i detta avseende. Nämnden anser inte heller att valet av medverkande eller programledarnas förhållningssätt, eller vad anmälarna anför i övrigt, medför att sändningarna strider mot kraven i sändningstillståndet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Henrik Jermsten efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Johannes Wik